

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ**

Ταχ. Δ/ση: Σταδίου 29
Ταχ. Κώδικας: 101 10 - Αθήνα
Πληροφορίες: Π.Παναγιωτακοπούλου
Τηλέφωνο: 2131516475
e-mail: ypertns@ypakp.gr

**Αθήνα, 9 Μαρτίου 2021
Αριθ. Πρωτ.:77**

ΠΡΟΣ: Τη Βουλή των Ελλήνων
Δ/ση Κοιν/κού Ελέγχου
Τμήμα Αναφορών
Αθήνα

Κοιν.: Πανελλήνια Ομοσπονδία
Εργατοτεχνιτών & Υπαλλήλων
Γάλακτος Τροφίμων & Ποτών,
Κοδράτου 21 ,Μεταξουργείο 10436
Αθήνα.

ΘΕΜΑ: Αιτήματα της Πανελλήνιας Ομοσπονδίας Εργατοτεχνιτών & Υπαλλήλων Γάλακτος Τροφίμων & Ποτών.

ΣΧΕΤ: Η με αρ. πρωτ. 1116/20-01-2021 Αναφορά.

Σε απάντηση της παραπάνω Αναφοράς που κατατέθηκε στη Βουλή από τους Βουλευτές κ. κ. Χ. Κατσώτη, Μ. Κομνηνάκα, Γ. Μαρίνο και Ν. Παπαναστάση, σχετικά με το αναφερόμενο θέμα, σας πληροφορούμε τα εξής:
Α. Το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων αποδίδει μεγάλη σημασία στα θέματα ασφάλειας και υγείας των εργαζομένων, αναπτύσσοντας μέσω των αρμόδιων υπηρεσιών του δράσεις, τόσο σε επιτελικό (όπως νομοθετικό, οργανωτικό, ενημερωτικό και ερευνητικό) όσο και σε ελεγκτικό επίπεδο.

Ο εν γένει έλεγχος των διατάξεων της εργατικής νομοθεσίας για την ασφάλεια και την υγεία στην εργασία διενεργείται από τους αρμόδιους επιθεωρητές ασφάλειας και υγείας στην εργασία του Σώματος Επιθεώρησης Εργασίας (Σ.ΕΠ.Ε.),

Όσον αφορά τη λήψη μέτρων ασφαλείας στις επαγγελματικές καταδύσεις, σημειώνουμε ότι ο τομέας των καταδυτικών εργασιών δεν εξαιρείται με σαφήνεια από την εφαρμογή του βασικού ν.3850/2010 "Κύρωση του Κώδικα Νόμων για την Υγεία και Ασφάλεια των Εργαζομένων" η οποία εμπίπτει στην αρμοδιότητα της Επιθεώρησης Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία (ΑΥΕ) του ΣΕΠΕ, ρυθμίζεται όμως ως προς κάθε πτυχή της δραστηριότητάς του, περιλαμβανομένων των θεμάτων ασφάλειας και υγείας στην εργασία και της εκπαίδευσης των δυτών, από τον Γενικό Κανονισμό Λιμένων αριθ. 10/1995 "για τις καταδυτικές εργασίες", που έχει εκδοθεί κατ' εξουσιοδότηση του ΝΔ 187/1973 «Περί Κώδικος Δημοσίου Ναυτικού Δικαίου», ο οποίος τροποποιήθηκε και εγκρίθηκε με την αριθμ. 2133.1/43711/11.06.2019 απόφαση του Υπουργού Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής (ΦΕΚ 2396Β').

Ο ανωτέρω Γενικός Κανονισμός Λιμένων - η εφαρμογή του οποίου εμπίπτει στη αποκλειστική αρμοδιότητα των λιμενικών αρχών που εκδίδουν και τις άδειες των δυτών, των καταδυτικών συνεργείων και των καταδυτικών εργασιών - ως ειδικό νομοθέτημα επικαλύπτει και κατισχύει του γενικού

νόμου 3850/2010 σε ό,τι αφορά τα θέματα ασφάλειας και υγείας στην εργασία των δυτών, με συνέπεια οι υπηρεσίες Επιθεώρησης ΑΥΕ του ΣΕΠΕ να μην είναι αρμόδιες για τον έλεγχο των καταδυτικών εργασιών βάσει της καταστατικής τους νομοθεσίας (ν.3996/2011 όπως ισχύει). Για τους ίδιους λόγους, τα εργατικά ατυχήματα σε βάρος των δυτών, ανεξαρτήτως του καθεστώτος απασχόλησής τους, κατά κανόνα δεν αναγγέλλονται στις υπηρεσίες Επιθεώρησης ΑΥΕ του ΣΕΠΕ και δεν διερευνώνται από αυτές. Εξάλλου από το σύνολο των αρμόδιων Τμημάτων Επιθ/σης Εργασιακών Σχέσεων που εδρεύουν σε όλη την χώρα, προκύπτει ότι δεν υπήρξαν καταγγελίες για διενέργεια ελέγχου ή εργατικής διαφοράς για εργαζόμενους του συγκεκριμένου κλάδου, εκτός από μια περίπτωση, όπου, μετά από καταγγελία στο Τμήμα Επιθ/σης Εργασιακών Σχέσεων Φθιώτιδας-Ευρυτανίας, πραγματοποιήθηκε έλεγχος στην επιχείρηση «ΙΧΘΥΟΤΡΟΦΕΙΑ ΣΕΛΟΝΤΑ» στη Λάρυμνα Φθιώτιδας. Κατά τον έλεγχο αυτό διαπιστώθηκε ότι οι υποβρύχιες-καταδυτικές εργασίες της επιχείρησης είχαν ανατεθεί σε εξωτερικό συνεργάτη, ο οποίος όμως δεν συνδέονταν με τους τέσσερις (4) δύτες που βρέθηκαν στον τόπο ελέγχου με σχέση εξαρτημένης εργασίας, αλλά με συμβάσεις παροχής υπηρεσιών.

Β. Αναφορικά με τα ασφαλιστικά θέματα των εργαζομένων δυτών σε ιχθυοκαλλιέργειες, σημειώνουμε ότι σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία (διατάξεις πρώην ΙΚΑ - ΕΤΑΜ), οι κατ' επάγγελμα δύτες - μαθητευόμενοι δύτες που απασχολούνται σε καταδυτικές εργασίες (εκτός της οστρακοαλιείας), ασφαλίζονται ως μισθωτοί στον e - ΕΦΚΑ.

Σημειώνεται ότι, σύμφωνα με την περίπτωση ζ' της παρ. 3 του άρθρου 38 του ν.4387/2016, όπως ισχύει (μετά την αντικατάστασή του από το άρθρο 34 του ν.4670/2020), οι ασφαλισμένοι, οι οποίοι ως την έναρξη ισχύος του εν λόγω νόμου υπάγονταν στην ασφάλιση του ΟΓΑ ως μισθωτοί, ανειδίκευτοι εργάτες, μετακλητοί πολίτες τρίτων χωρών, καταβάλλουν μηνιαία ασφαλιστική εισφορά για τον κλάδο σύνταξης του e- ΕΦΚΑ, ως μισθωτοί. Όπως αναφέρεται στην αριθ. πρωτ. Φ.80000/οικ.61327/1484/30.12.2016 εγκύκλιο του Υπουργείου μας, στα ως άνω πρόσωπα, περιλαμβάνονται, μεταξύ άλλων, οι αλιεργάτες, οι εργάτες ιχθυοκαλλιέργειας και οι δύτες στον πρωτογενή αγροτικό τομέα.

Επιπλέον, σας γνωρίζουμε ότι σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 9 του άρθρου 39 του ν.4387/2016 όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 35 του ν.4670/2020, όσον αφορά στην ασφάλιση προσώπων που αμείβονται με δελτίο παροχής υπηρεσιών (ΔΠΥ) και για τους οποίους προκύπτει ότι το εισόδημα τους προέρχεται από την απασχόλησή τους σε ένα έως δύο φυσικά ή νομικά πρόσωπα, εφαρμόζονται αναλογικά, ως προς το ύψος, τον τρόπο υπολογισμού και τον υπόχρεο καταβολής της εισφοράς, οι διατάξεις του άρθρου 38 του ίδιου νόμου που αφορά στις εισφορές των μισθωτών.

Εξάλλου, κατ' εξουσιοδότηση των διατάξεων του άρθρου 17 του ν.3863/2010 (Α 115), εκδόθηκε η αριθ. Φ.10221/οικ.26816/929/30.11.2011 υπουργική απόφαση «Βαριές και ανθυγιεινές εργασίες» (Β 2778), με την οποία καταρτίσθηκε ο ισχύων πίνακας βαρέων και ανθυγιεινών επαγγελματιών, ο οποίος τέθηκε σε ισχύ από την 01.01.2012.

Η αναφερόμενη Απόφαση αφορά σε ασφαλισμένους του πρ. ΙΚΑ - ΕΤΑΜ και ήδη του e-ΕΦΚΑ, και αντικαθιστά εξ ολοκλήρου την παρ. 1 του άρθρου 104 του Κανονισμού Ασφάλισης του πρ. ΙΚΑ - ΕΤΑΜ.

Με την ανωτέρω απόφαση επανακαθορίστηκαν οι χώροι, οι εργασίες και οι ειδικότητες, οι οποίες υπάγονται στα βαρέα και ανθυγιεινά επαγγέλματα, συνεπώς, από 01.01.2012, οι απασχολούμενοι στις

συγκεκριμένες εργασίες και ειδικότητες ασφαλίζονται κατά τον Κανονισμό Βαρέων και Ανθυγιεινών Επαγγελματιών, με την προϋπόθεση ότι, η απασχόλησή τους παρέχεται μόνο στις ειδικά απαριθμούμενες, στην ανωτέρω απόφαση, εργασίες και ειδικότητες._

Ειδικότερα, στην ενότητα Α της ως άνω υπουργικής απόφασης καθορίζονται ρητά συγκεκριμένοι χώροι εργασίας, στους οποίους, οι απασχολούμενοι στις αναφερόμενες ειδικότητες, υπάγονται στην ασφάλιση των βαρέων και ανθυγιεινών επαγγελματιών, ενώ στην ενότητα Β αυτής, καθορίζονται ειδικότητες εργαζομένων που υπάγονται στον οικείο Κανονισμό, ανεξάρτητα από τις επιχειρήσεις ή το χώρο εργασίας, όπου απασχολούνται.

Στο πλαίσιο αυτό, οι περιπτώσεις που ενδεχομένως αφορούν σε απασχολούμενους δύτες σε ιχθυοκαλλιέργειες, είναι οι εξής:

Α' (κατά χώρο εργασίας και ειδικότητα):

Περίπτωση 45, ιχθυοκαλλιέργειες - ιχθυοτροφεία: δύτες και απασχολούμενοι στη συντήρηση ιχθυοκλωβών.

Όπως διευκρινίζεται με την αριθ. 27/20.03.2012 εγκύκλιο της Γενικής Δ/σης Ασφαλιστικών Υπηρεσιών του πρ. ΙΚΑ - ΕΤΑΜ, πρόκειται για διάταξη, η οποία εισήχθηκε για πρώτη φορά στην ως άνω ΥΑ, προκειμένου να καλύψει, από τους εργαζόμενους στις ιχθυοκαλλιέργειες και τα ιχθυοτροφεία, τους δύτες και τους απασχολούμενους στη συντήρηση - επισκευή των ιχθυοκλωβών.

Β' (κατά ειδικότητα εργαζομένων ανεξάρτητα από τις επιχειρήσεις ή τους χώρους που απασχολούνται):

Περίπτωση 5, εργάτες αλιείας θαλάσσης.

Η διάταξη καλύπτει τους αλιεργάτες, οι οποίοι βέβαια υπάγονται στην ασφάλιση του πρ. ΙΚΑ -ΕΤΑΜ.

Με την προαναφερθείσα εγκύκλιο της Γενικής Δ/σης Ασφαλιστικών Υπηρεσιών του πρ. ΙΚΑ - ΕΤΑΜ, διευκρινίζεται επίσης ότι, στον όρο εργάτες αλιείας - αλιεργάτες περιλαμβάνονται τόσο οι παράκτιοι αλιείς, όσο και οι αλιείς των ιχθυοτροφείων.

Περίπτωση 11, δύτες - σπογγαλιείς.

Οι δύτες - σπογγαλιείς, ασφαλισμένοι στο πρώην ΙΚΑ - ΕΤΑΜ, καλύπτονται από τις ειδικές διατάξεις των βαρέων και ανθυγιεινών επαγγελματιών.

Πάντως, σε κάθε περίπτωση, αρμόδιος να εξετάσει τα πραγματικά στοιχεία της απασχόλησης και κατ' επέκταση της ασφάλισης κάθε εργαζόμενου (όπως την υπαγωγή ή μη στις διατάξεις του ΚΒΑΕ), σύμφωνα με τα ως άνω αναφερθέντα, είναι ο ε -ΕΦΚΑ στην ασφαλιστική περιοχή του οποίου παρέχεται η κρινόμενη απασχόληση (άρθρο 119 του Κανονισμού Ασφάλισης του πρ. ΙΚΑ-ΕΤΑΜ).

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

Κ. ΧΑΤΖΗΔΑΚΗΣ